

HET OOST-VLAAMS MEERLINGENREGISTER

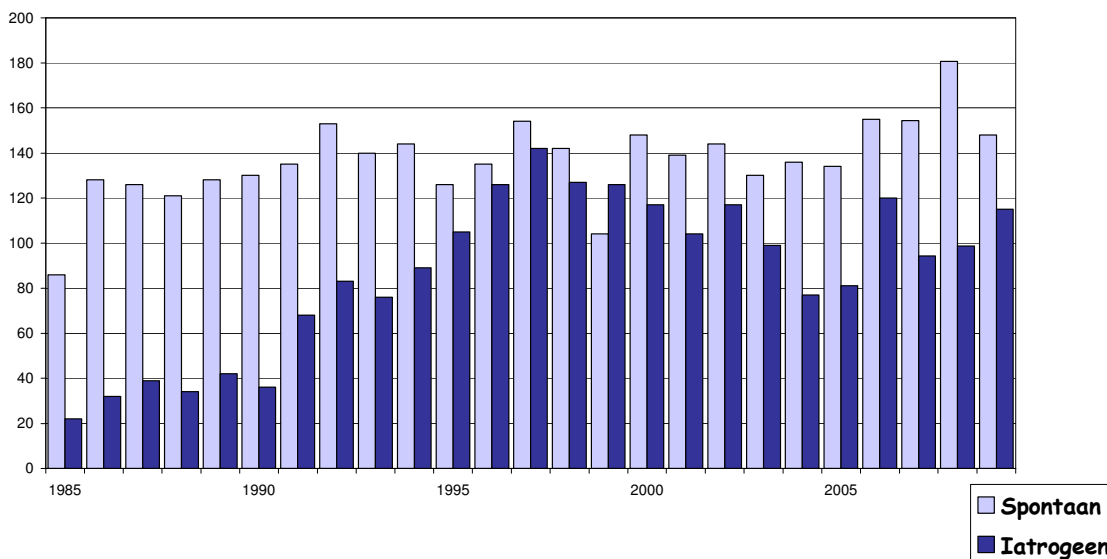
Jaar 45

Algemeen overzicht van de geregistreerde meerlingen in 2009

Op 31 december 2009 telde het Oost-Vlaams Meerlingenregister (EFPTS)¹ in totaal 8135 tweelingen, 233 drielingen en 28 meerlingen van hogere orde. In 2009 bedroeg het aantal geregistreerde tweelingen en drielingen respectievelijk 263 en 2, iets minder dan het jaar voordien. Het aantal spontane tweelingen is hierbij gedaald, terwijl het aantal iatrogene tweelingen lichtjes is toegenomen.

Bij één tweeling overleden beide kinderen na een zwangerschapsduur van minder dan 22 weken. Deze laatste tweeling is niet in de statistieken opgenomen². Er werden verder twee gevallen van embryo-reductie genoteerd.

Aantal tweelingengeboortes per jaar
(1985-2009)

¹ East Flanders Prospective Twin Survey

² In overeenstemming met de internationale richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie worden in de statistieken enkel deze meerlingen opgenomen, waarbij één van de kinderen meer dan 500 gram woog bij de geboorte of, als het geboortegewicht onbekend was, de duur van de zwangerschap minstens 22 weken bedroeg.

Tabel 1			
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2007, 2008 en 2009 in percenten (geboortegewicht van één van de kinderen $\geq$ 500g)			
	2007	2008	2009
	(%)	(%)	(%)
Geslacht			
jongen-jongen	36	27	32
meisje-meisje	32	40	29
meisje-jongen	32	33	39
Ontstaan van de zwangerschap			
spontaan	60	62	53
enkel ovulatie-inductie	15	9	15
in-vitro-fertilisatie (IVF) en andere	21	24	26
onbekend	4	5	6
Ligging kind 1			
hoofd	72	72	75
stuit	24	26	22
dwars	3	1	1,5
andere	1	1	1,5
Ligging kind 2			
hoofd	57	57	56
stuit	33	32	34
dwars	9	9	8
andere	1	2	2
Perinatale mortaliteit (alle kinderen)			
dodgeboren	1,2	0,4	0
neonataal overleden	1,4	0,8	0,5
onbekend	8	10	10

Het totale aantal iatrogene³ tweelingen vertegenwoordigde dit jaar 41% van alle pasgeboren tweelingen (Tabel 1). De tweelingzwangerschappen die het gevolg zijn van enkel ovulatie-inductie zijn dit jaar weer gestegen (15%) terwijl de andere iatrogene tweelingen min of meer constant zijn gebleven (26%). Merkwaardig dit jaar is het feit dat er geen gevallen van doodgeboren tweelingen werden gerapporteerd.

Wat zygote (het type van tweeling: één of twee-eiig) betreft is er een groot verschil tussen spontane en iatrogene tweelingen. Het percentage dizygote tweelingen is duidelijk hoger voor iatrogene tweelingen dan voor spontane tweelingen (Tabel 2). Bij sommige tweelingen is de zygote nog onbepaald, dit heeft te maken met het feit dat bij deze tweelingen nog geen DNA-profiel werd bepaald. Deze tweelingen zijn van hetzelfde geslacht, hebben dezelfde bloedgroepen maar hun probabiliteit van monozygotie bereikt de 95% niet. Omdat wij niet beschikken over de middelen om deze -vrij dure- onderzoeken gratis te laten bepalen, vragen wij u wanneer het past een aanvraagformulier te ondertekenen voor de bepaling van de zygote. *(moet hier niet uitgelegd worden waarom handtekening nodig: tussenkomst mutualiteit??)*

³ iatrogene: door de arts of door geneeskundige behandeling teweeggebracht

Tabel 2				
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2009 (geboortegewicht van één van de kinderen $\geq$ 500g) opgesplitst volgens het ontstaan van de zwangerschap (in procenten)				
	Spontaan (%)		Iatrogeen (%)	
Zygotie				
dizygoot	59		83	
monozygoot	22		6	
onbepaald	19		11	
Pariteit				
pariteit 1	40		63	
pariteit 2	43		35	
pariteit > 2	17		2	
Leeftijd van de moeder				
< 25 jaar	17		8	
25 tot 29 jaar	33		25	
30 tot 34 jaar	31		48	
> 35 jaar	19		19	
Zwangerschapsduur				
< 33 weken	15		9	
33 tot 36 weken	41		46	
> 36 weken	44		45	
	Kind 1	Kind 2	Kind 1	Kind 2
Geboortegewicht				
< 1500 g	4	3,5	10	11
1500-2499 g	42	50	40	49
$\geq$ 2500 g	54	46,5	50	40
Wijze van geboorte				
spontaan	41	39	49	42
vacuümextractie	9	6	3	5
forceps	-	1	2	2
sectio	50	50	46	47
ander	-	4	-	4

Iatrogene tweelingen hebben een iets kortere zwangerschapsduur en een iets lager geboortegewicht dan spontane tweelingen. Dit is dit jaar duidelijk te zien aan het aantal kinderen met heel laag geboortegewicht (<1500g). Eén van de oorzaken is het verschil in pariteit: er zijn meer primiparae bij de iatrogene tweelingen. Het aantal ingrepen bij de bevalling bij spontane en iatrogene tweelingen is niet meer noemenswaardig verschillend in vergelijking met vorige jaren: er waren dit jaar zelfs meer sectio's en ingrepen bij spontane tweelingbevallingen. Het aantal oudere moeders bij de iatrogene tweelingen die het gevolg zijn van in-vitro-fertilisatie en aanverwante technieken is wel gedaald in vergelijking met vorig jaar: 25% van de moeders is dit jaar ouder dan 35 jaar. Verleden jaar was dit 35%.

Diensten aan de families van meerlingen

Dank zij een kern van vrijwillige ouders van meerlingen werden de verscheidene activiteiten, die ondertussen gestart zijn in 1997, voortgezet. Dit behelst o.m. inrichting van algemene informatieavonden met specifieke thema's, inrichting van praatavonden, uitdeling van folders aan gynaecologen en pediaters, aan huisartsen en organisaties zoals Kind & Gezin, Kraamzorg en vzw Borstvoeding, verzending van het INFOBLAD (zie ook infoblad voor de aankondiging van deze verschillende avonden).

1. Dit jaar werden zoals de vorige jaren 4 informatieavonden ingericht voor toekomstige ouders van meerlingen. Dit blijft een groot succes. Zowel wetenschappelijke, medische en psychische aspecten rond de zwangerschap, bevalling en kraamtijd komen aan bod, praktische tips bij het naar huis komen met twee of meer baby's worden besproken. De aanwezige ouders kunnen er ervaringen delen met elkaar en geven zo heel bruikbare tips door.

2. Op aanvraag van meerlingouders werd een speciale thema-avond georganiseerd over "Adolescentie bij tweelingen". De voordracht werd gehouden door Prof. Evert Thiery, deskundige op dit terrein. Hij reikte in zijn uiteenzetting heel wat informatie aan en liet daarbij de ruimte tot vraagstelling en uitwisselen van ervaring. Voor herhaling vatbaar!

3. De twintelefoon blijft nog altijd een belangrijk communicatiemiddel, hoewel er meer en meer vragen gesteld worden via e-mail. Per jaar werden dit jaar zowat 350 vragen beantwoord. Over het algemeen kunnen deze vragen in 4 groepen ingedeeld worden:

- toekomstige ouders (het merendeel), met vnl. vraag naar algemene informatie, naar literatuur, naar lotgenotencontact (vrijwilligerswerking, info- en praatavonden), naar praktische zaken zoals zwangerschapsverlof, naar zaken waar ze wettelijk gezien recht op hebben.
- ouders met al iets oudere kinderen (vaak >babyleeftijd) met meestal ook meer psychologische vragen zoals de kinderen doen alles samen en laten niemand anders toe; ze verschillen toch erg van elkaar en toch zijn ze eeneiig; moeten ze naar dezelfde klas of niet? Vaak wordt deze vraag ook gesteld door leerkrachten.
- ouders met gerichte vragen naar medische aspecten zoals de zygotie van de meerling, erfelijkheid van meerlingen, bepaalde genetische afwijkingen die frequenter voorkomen bij meerlingen, of met gerichte vragen naar psychologische aspecten zoals gedragsproblemen, leermoeilijkheden, slaapmoeilijkheden. Deze vragen worden vaak gesteld vanuit een eigen ervaring.
- veel vragen van studenten i.v.m. eindwerken, media ...

4. Zoals de vorige jaren werden twee afleveringen van het INFOBLAD gratis verzonden aan de meewerkende artsen en families van meerlingen van het Oost-Vlaams register. De grote belangstelling en aanmoediging van de meerlingouders is en blijft voor ons een zeer belangrijke motivatie om deze nieuwsbrief verder te zetten.

5. Informatie, raadgeving, organisatie van tweedehandsverkoop specifiek voor meerlingen, aankondiging van activiteiten.....is nu ook mogelijk via de website van de vrijwilligerswerking <http://www.meerlingen.org/> en de website van onze vereniging <http://www.twinsvzw.com/>.